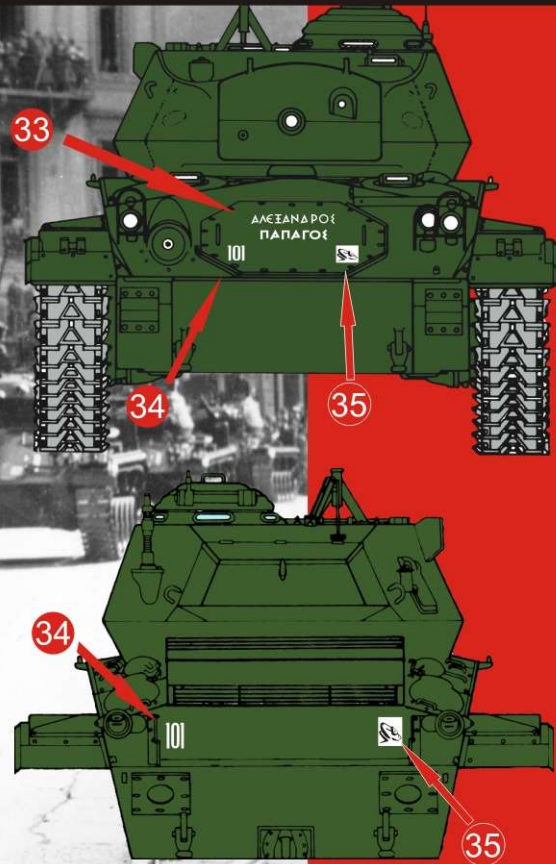

M 24 σε Ελληνική υπηρεσία **M47 σε Ελληνική, Κυπριακή & Τουρκική υπηρεσία**

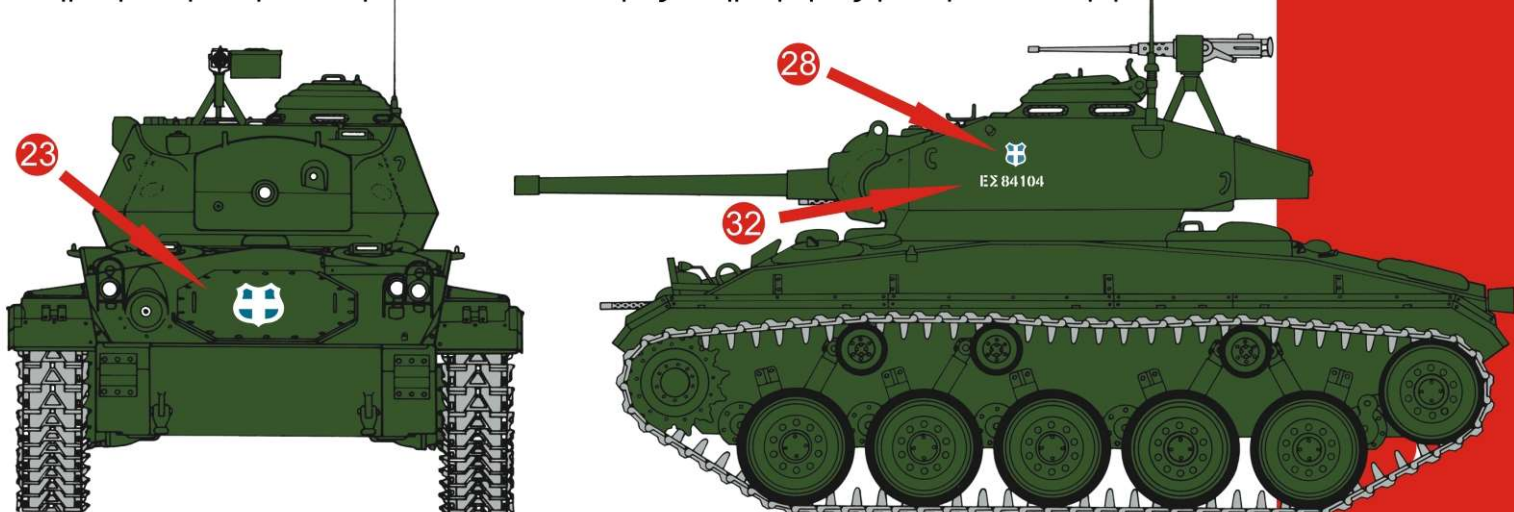

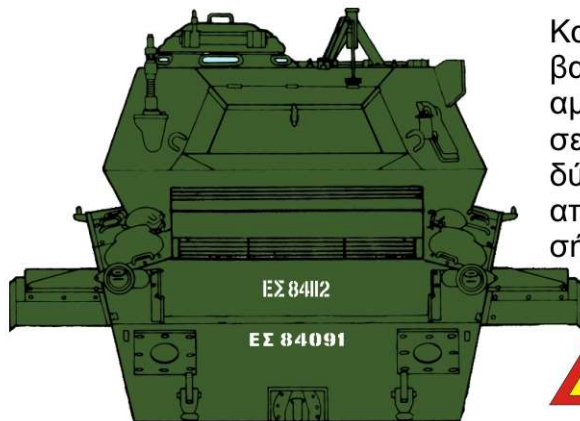
Φωτ.: Συλλογή Α & Λ Χαϊτογλου

Πιστεύεται ότι αυτή ήταν η πρώτη δημόσια εμφάνιση των M24 στην Αθήνα, την 28η Οκτωβρίου 1950. Τα άρματα αυτά είναι από το Κέντρο Εκπαίδευσης Τεθωρακισμένων και έφεραν τα διακριτικά του στην εμπρός θωράκιση. Το πρώτο άρμα επίσης είχε το όνομα "ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΓΟΣ" ο οποίος ήταν τότε αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων και ο μοναδικός αξιωματικός του ΕΣ στον οποίο έχει ποτέ απονεμηθεί ο βαθμός του αρχιστράτηγου. Όταν παραδόθηκαν τα άρματα αυτά ήταν βαμμένα με τη μεταπολεμική απόχρωση του αμερικανικού Olive-drab. Είναι πιθανό για την παρέλαση να βάφτηκαν ξανά με αυτήν ή κάποια παρόμοια απόχρωση. Δεν είναι ορατός κανένας αριθμός στα άρματα. Η πίσω όψη είναι υποθετική.

Αυτό το M24 παρουσιάστηκε σε παρέλαση στη Θεσσαλονίκη στα τέλη της δεκαετίας του 1950. Πιστεύεται ότι ο υπερμεγέθης θυρεός στην εμπρός θωράκιση ήταν ειδικό σήμα για την περίπτωση. Δεν είναι διαθέσιμες πληροφορίες για την πίσω όψη.

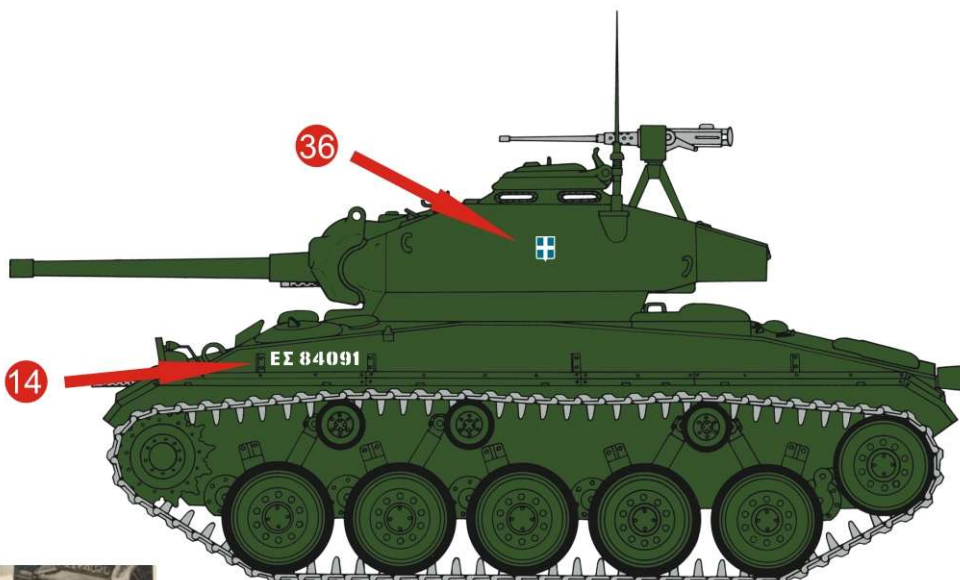
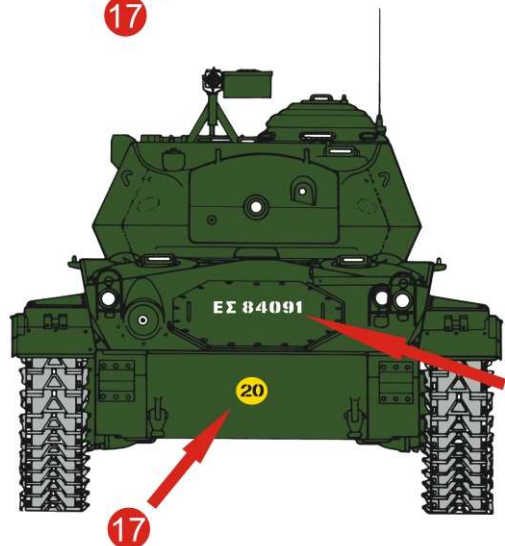
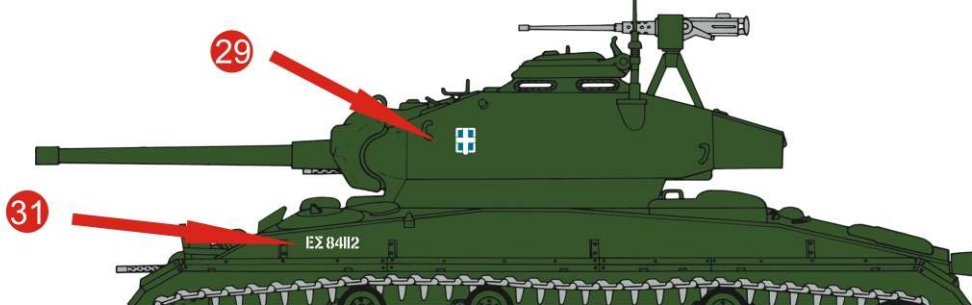
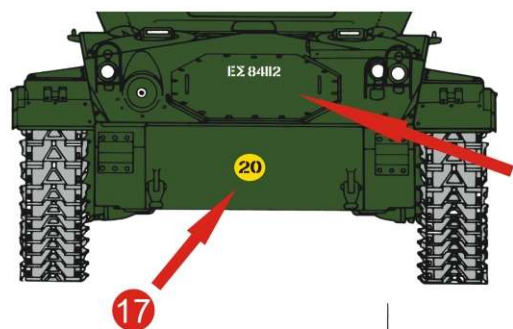

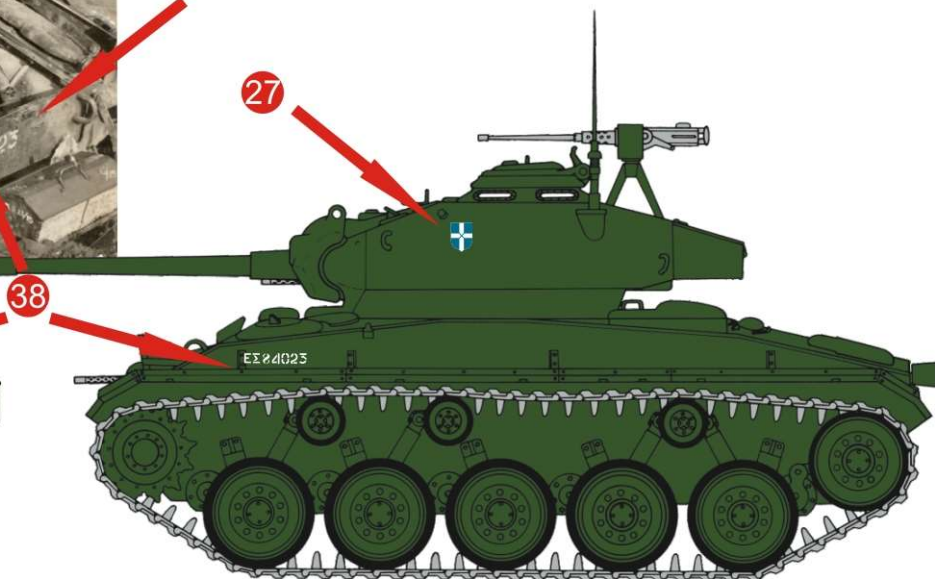
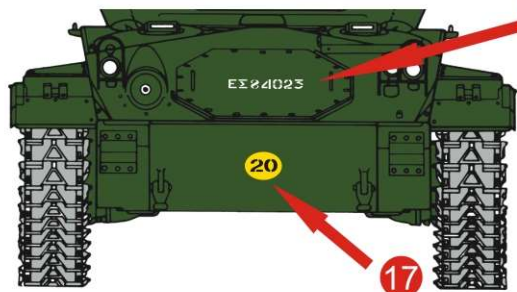
Κατά τις δεκαετίες του 1950 και 1960 τα ελληνικά άρματα ήταν βαμμένα με τη σκούρα απόχρωση του Olive-drab όπως και τα αμερικανικά άρματα της εποχής. Τα σήματα ήταν ο αριθμός σειράς που εμφανιζόταν στις τέσσερις πλευρές και ο θυρεός στις δύο πλευρές του πύργου. Ο τύπος του θυρεού συχνά διέφερε από μονάδα σε μονάδα. Στην κάτω εμπρός θωράκιση υπήρχε το σήμα της κλάσης γεφύρωσης.

- 31 Αν και δεν υπάρχουν πολλές φωτογραφικές μαρτυρίες φαίνεται ότι ο πίσω αριθμός σειράς
- 14 μπορούσε να εμφανίζεται σε μια από δύο θέσεις.
- 37 Αυτό ισχύει για όλα τα άρματα του τύπου.

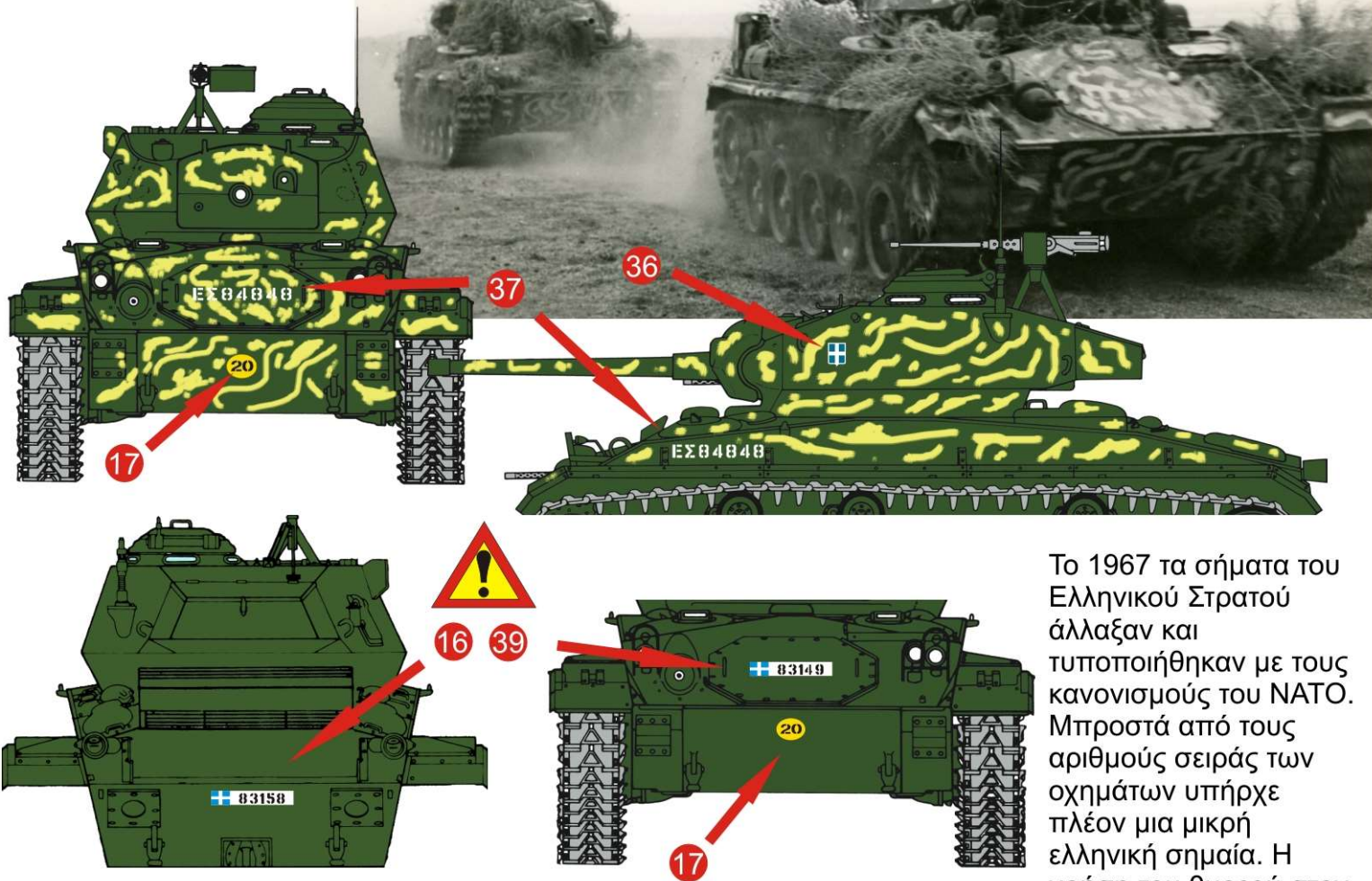

Αν και το άρμα αυτό είναι εξοπλισμένο με οπίσθια σχάρα εφοδίων, ο αριθμός σειράς είναι βαμμένος πάνω από τη σχάρα.

Φωτ.: Συλλογή Τ. Μετσοβίτη

Στη διάρκεια ασκήσεων εφαρμοζόταν προσωρινή παραλλαγή με λάσπη και φυτά. Τα άρματα της φωτογραφίας έχουν μια αρκετά περίτεχνη παραλλαγή. Πιο συνηθισμένες ήταν οι φαρδιές ακανόνιστες λωρίδες.

Το 1967 τα σήματα του Ελληνικού Στρατού άλλαξαν και τυποποιήθηκαν με τους κανονισμούς του ΝΑΤΟ. Μπροστά από τους αριθμούς σειράς των οχημάτων υπήρχε πλέον μια μικρή ελληνική σημαία. Η χρήση του θυρεού στον πύργο ανεστάλη.

Φωτ.: Συλλογή Τ. Μετσοβίτη

Το 1976 ο ΕΣ υιοθέτησε μια τετράχρωμη παραλλαγή βασισμένη στην αμερικάνικη MERDC. Όλα τα σήματα παρέμειναν τα ίδια όπως ήταν στα προηγούμενα πράσινα οχήματα. Η μόνη αλλαγή ήταν η καθιέρωση του τετράγωνου εθνόσημου στις δύο πλευρές των τεθωρακισμένων οχημάτων.

Φωτ.: Συλλογή Τ. Μετσοβίτη

Με την καθιέρωση της τετράχρωμη παραλλαγής, τα ελαφρά άρματα M24 βάφτηκαν ξανά πιθανότατα χρησιμοποιώντας το σχέδιο MERDC για το άρμα M48. Αυτό προσαρμόστηκε στο μικρότερο άρμα τηρώντας τις αρχές του σχεδίου της παραλλαγής, αλλά τα αποτελέσματα δεν ήταν ποτέ τυποποιημένα.

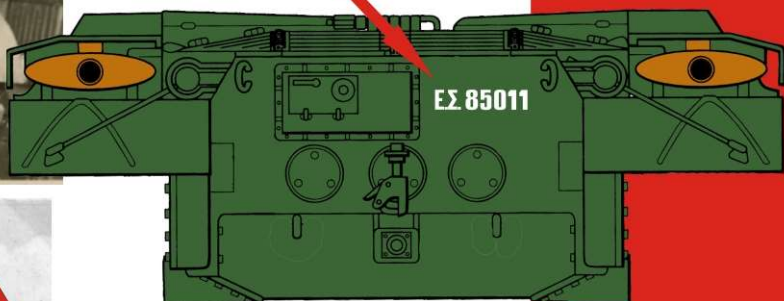
Φωτ.: Συλλογή Α & Λ Χαϊτογλου

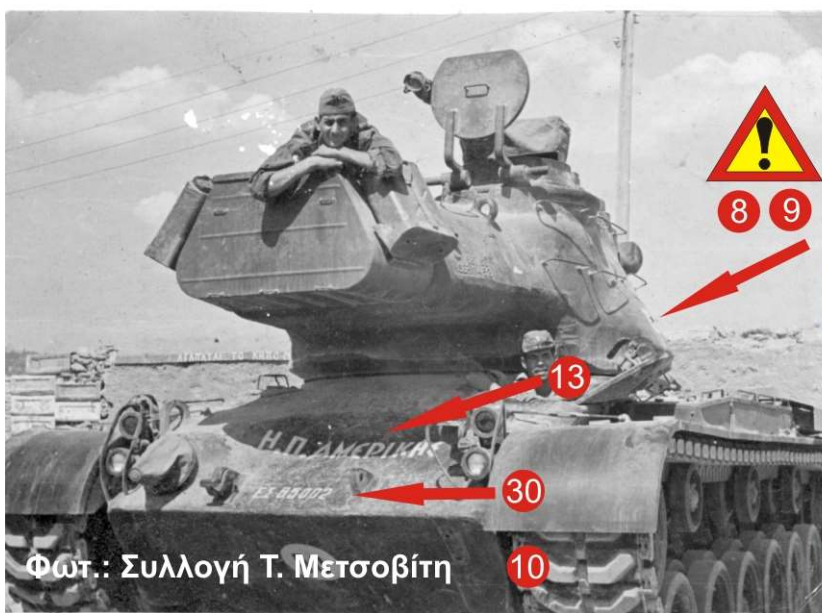
Όταν παραδόθηκαν στον ΕΣ τα άρματα αυτά ήταν βαμμένα με τη μεταπολεμική απόχρωση του αμερικανικού Olive-drab. Κατά τα πρώτα χρόνια της υπηρεσίας τους φαίνεται να ήταν δημοφιλή κάποια ονόματα όπως το "Η.Π. ΑΜΕΡΙΚΗΣ".

Η πίσω όψη βασίζεται σε μετέπειτα πρακτικές και ισχύει για όλα τα άρματα που εικονίζονται εδώ για να δείξει τη θέση του πίσω αριθμού.

Καθώς η φωτογραφία δεν είναι καθαρή παρέχεται επιλογή δύο διαφορετικών σημάτων.

Φωτ.: Συλλογή Τ. Μετσοβίτη

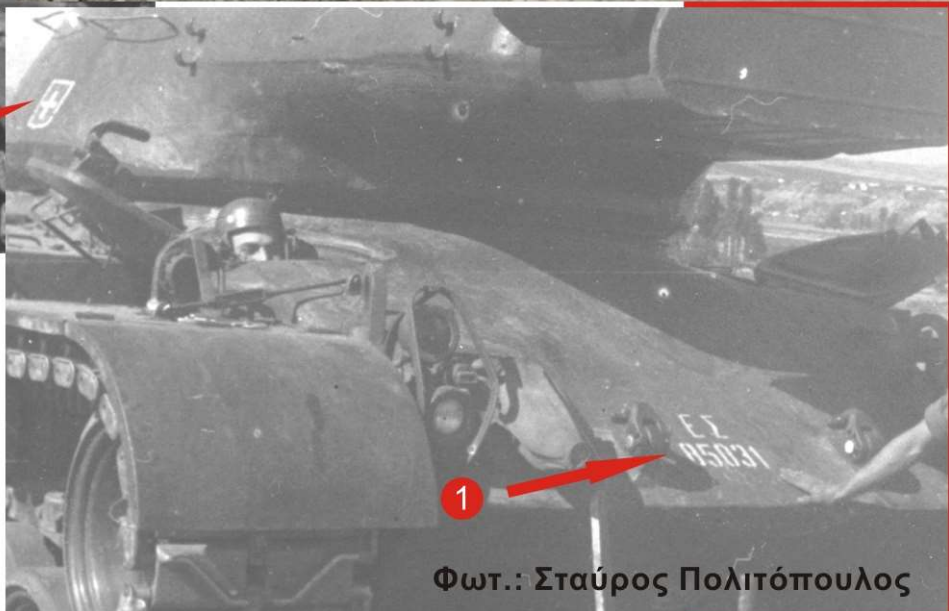
Φωτ.: Σταύρος Πολιτόπουλος

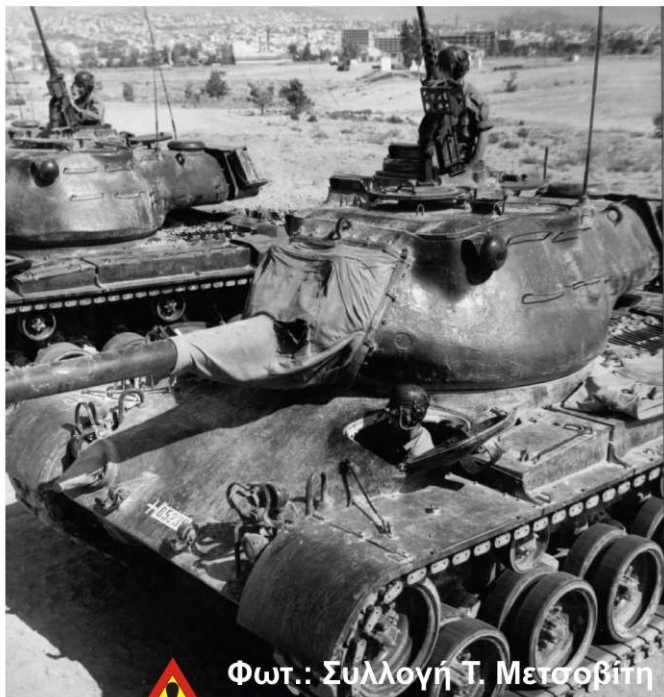
Πιστεύεται ότι οι δύο φωτογραφίες απεικονίζουν το ίδιο άρμα σε διαφορετικές χρονικές στιγμές. Ο τύπος του θυρεού είναι ελαφρά διαφορετικός σε κάθε φωτογραφία. Επίσης είναι αδύνατο να διαπιστωθεί εάν υπάρχει γαλάζιο φόντο. Για αυτό ο μοντελιστής παρέχεται με επιλογή τεσσάρων διαφορετικών σημάτων.

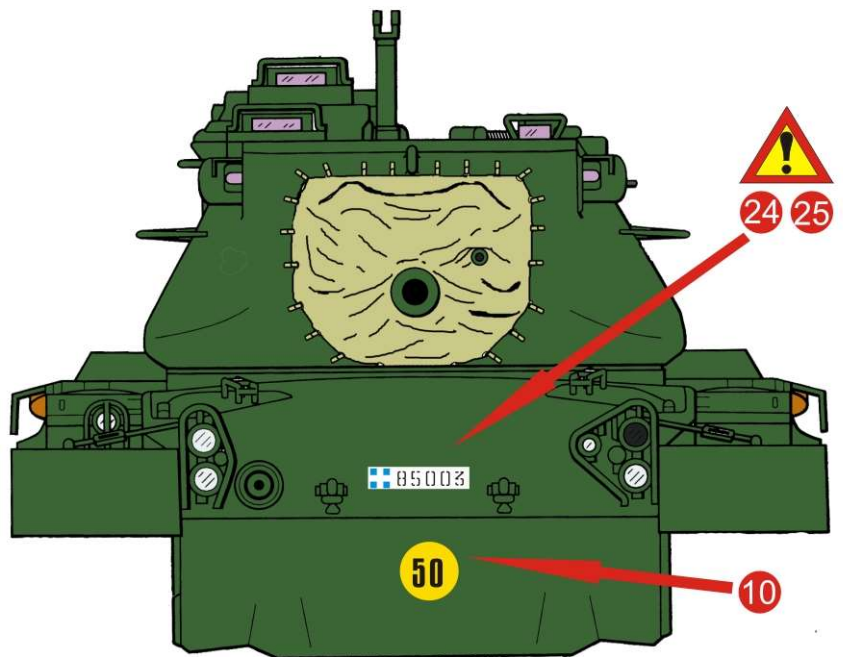
Φωτ.: Συλλογή Α & Λ Χαϊτογλου

Φωτ.: Σταύρος Πολιτόπουλος

Φωτ.: Συλλογή Τ. Μετσοβίτη

Το 1967 τα σήματα του Ελληνικού Στρατού άλλαξαν και τυποποιήθηκαν με τους κανονισμούς του NATO. Μπροστά από τους αριθμούς σειράς των οχημάτων υπήρχε πλέον μια μικρή ελληνική σημαία. Η χρήση του εθνόσημου στον πύργο ανεστάλη.

Με την καθιέρωση της τετράχρωμη παραλλαγής, τα M47 βάφτηκαν ξανά χρησιμοποιώντας το σχέδιο MERDC για το άρμα M48. Αυτό δεν ακολουθήθηκε πάντα αυστηρά και το διαφορετικό σχήμα ου άρματος επέβαλε έτσι και αλλιώς κάποιο αυτοσχεδιασμό. Όλα τα σήματα παρέμειναν τα ίδια όπως ήταν στα προηγούμενως πράσινα οχήματα. Το νέο τετράγωνο εθνόσημο εφαρμόστηκε στις πλευρές

Φωτ.: Συλλογή Τ. Μετσοβίτη

του πύργου, αλλά όχι πάντοτε. Περιέργως σε πολλά M47 αυτό εφαρμόστηκε μόνο στη δεξιά πλευρά για

Φωτ.: Τ. Μετσοβίτης

Φωτ.: Τ. Μετσοβίτης

αρκετό χρόνο. Ο λόγος πιθανόν να ήταν ότι αυτή ήταν η "επίσημη" πλευρά κατά τις παρελάσεις. Αργότερα η πρακτική αυτή φαίνεται να εγκαταλείφθηκε.

Φωτ.: Τ. Μετσοβίτης

Φωτ.: Τ. Μετσοβίτης

Φωτ.: ΓΤΠ Κύπρος

Μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, την 2α Αυγούστου 1974 αυτό το τουρκικό M47 ήταν σε μια φάλαγγα αρμάτων και ΤΟΜΠ που μετέφεραν αλεξιπτωτιστές και προσπαθούσε να υπερφαλαγγίσει θέσεις της Εθνικής

Φρουράς. Η φάλαγγα ακλούθησε ένα στενό δρόμο στον Πενταδάκτυλο όπου έπεσε σε ενέδρα. Το πρώτο M47 κτύπησε νάρκη η οποία του κατέστρεψε την ερπίστρια. Το τέταρτο όχημα, ένα M113 βλήθηκε από ΠΑΟ 106 χιλ. και καταστράφηκε. Μεταξύ των δυο ακινητοποιημένων οχημάτων παγιδεύτηκαν ένα M47 και ένα M113 τα οποία αιχμαλωτίστηκαν από την Εθνική Φρουρά. Τα τουρκικά άρματα της εποχής ήταν βαμμένα με μια σκούρα απόχρωση Olive-drab και έφεραν αριθμούς εμπρός και πίσω. Στη συνέχεια το M47 επισκευάστηκε και τέθηκε σε ελληνική υπηρεσία. Την 15η Αυγούστου αποτελούσε μέρος των ελληνικών δυνάμεων που στο χωριό Σκυλούρα όπου εγκλωβίστηκε από τουρκικά άρματα. Καθώς ήταν ακόμη στα τουρκικά χρώματα το άρμα μπήκε अपαρατήρητο στη φάλαγγα

των τουρκικών αρμάτων και άρχισε να τα εξουδετερώνει χωρίς να γίνεται αντιληπτό.

Τα τουρκικά άρματα ήταν σε μειονεκτική θέση καθώς δεν διέθεταν επικοινωνίες και μόνο χειροκίνητη περιστροφή του πύργου τους, ενώ στο ελληνικό πλέον M47 είχε αποκατασταθεί η ταχύτερη υδραυλική περιστροφή. Έχοντας εκμεταλλευτεί πλήρως το στοιχείο του αιφνιδιασμού για περίπου δύο ώρες, ο "αντάρτης" κατάφερε να διαφύγει αφού κατέστρεψε πέντε τουρκικά άρματα.

Αργότερα το αιχμαλωτισμένο άρμα έλαβε μια προσωρινή παραλλαγή λάσπης η οποία κάλυψε εντελώς τον αριθμό του μπροστά αλλά όχι τον πίσω που παρέμεινε ορατός.

Φωτ.: Συλλογή Στέλιου Μαρκίδη

Φωτ.: Συλλογή Στέλιου Μαρκίδη

Μετά την παύση των εχθροπραξιών το άρμα παρέμεινε σε υπηρεσία με την Εθνική Φρουρά δίπλα στα άρματα T-34-8. Ήταν βαμμένο με μια σκούρα απόχρωση Olive drab και τα σήματά του φαίνεται να άλλαζαν κάθε φορά που βαφόταν εκ νέου. Στις παραπάνω φωτογραφίες η ελληνική σημαία είτε απουσιάζει από τους αριθμούς ή έχει ξεθωριάσει τόσο που δεν φαίνεται.

Φωτ.: Συλλογή Στέλιου Μαρκίδη

Στο άρμα προστέθηκε και κλάση γεφύρωσης όταν είχε τα σήματα που φαίνονται στη φωτογραφία.

Φωτ.: Συλλογή Στέλιου Μαρκίδη

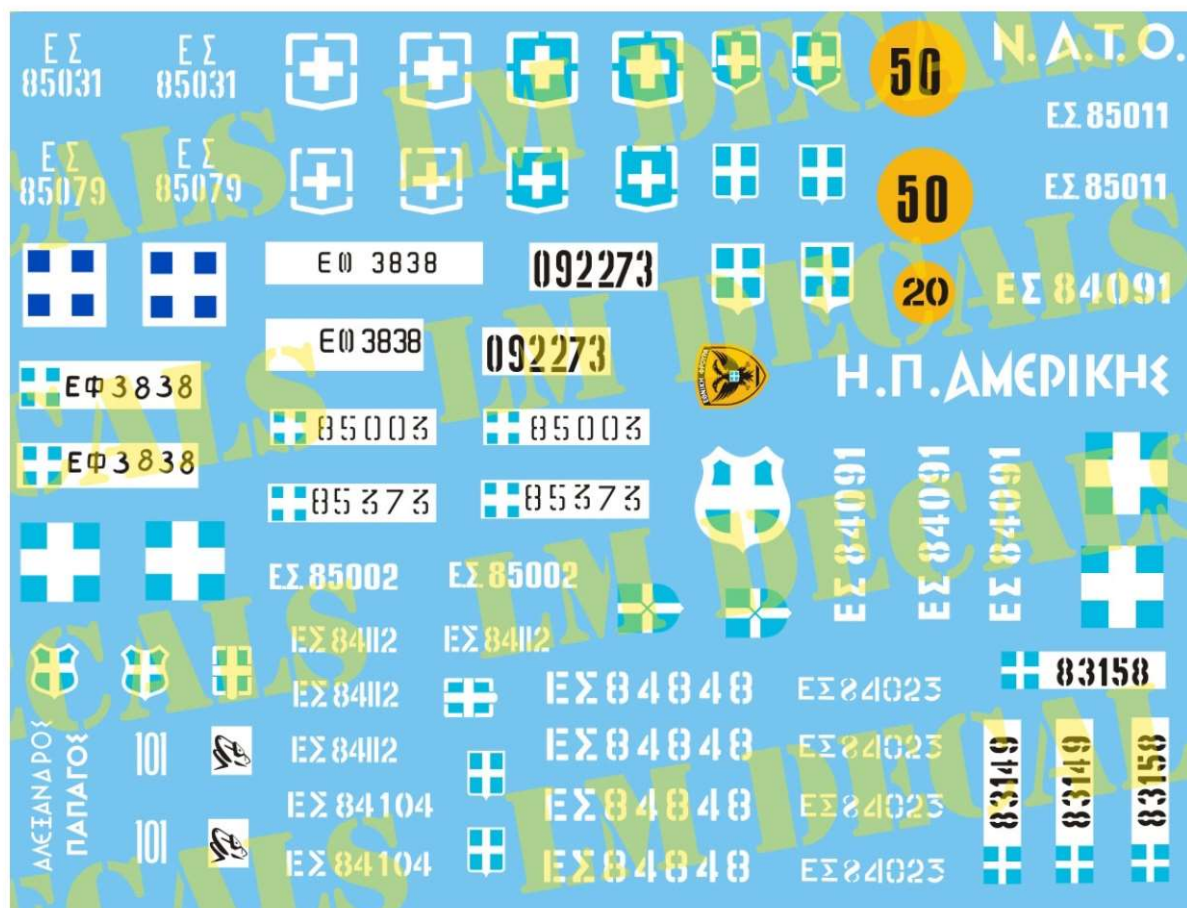
Σε αυτές τις φωτογραφίες το άρμα έχει όλα τα σήματα που προβλέπονται. Στις πλευρές του πύργου υπάρχει το τετράγωνο εθνόσημο, οι αριθμοί είναι προσημασμένοι από ελληνική σημαία και έχει εφαρμοστεί και ο αυτοκόλλητος θυρεός της Εθνικής Φρουράς στο πίσω αριστερό φτερό. Στη διάρκεια ασκήσεων εφαρμόζοταν πάντα στο άρμα προσωρινή παραλλαγή με λάσπη για να ταιριάζει περισσότερο όχι μόνο με το περιβάλλον αλλά και τα άρματα T-34 με τα οποία δρούσε.

Το άρμα αυτό είναι το μόνο στην ιστορία των ελληνικών τεθωρακισμένων το οποίο έχει ποτέ εμπλακεί σε αρματομαχία και έχει καταστρέψει εχθρικά άρματα, καθιστώντας το ένα μοναδικό όχημα. Τελείωσε τη σταδιοδρομία του στη μεταγενέστερη παραλλαγή της Εθνικής Φρουράς με αμμώδες, πράσινο και καφέ, αν και σε εκείνη την περίοδο δεν έφερε κάποια σήματα. Σήμερα το άρμα έχει διατηρηθεί για να εκτεθεί στο υπό σχεδιασμό μουσείο της Εθνικής Φρουράς.

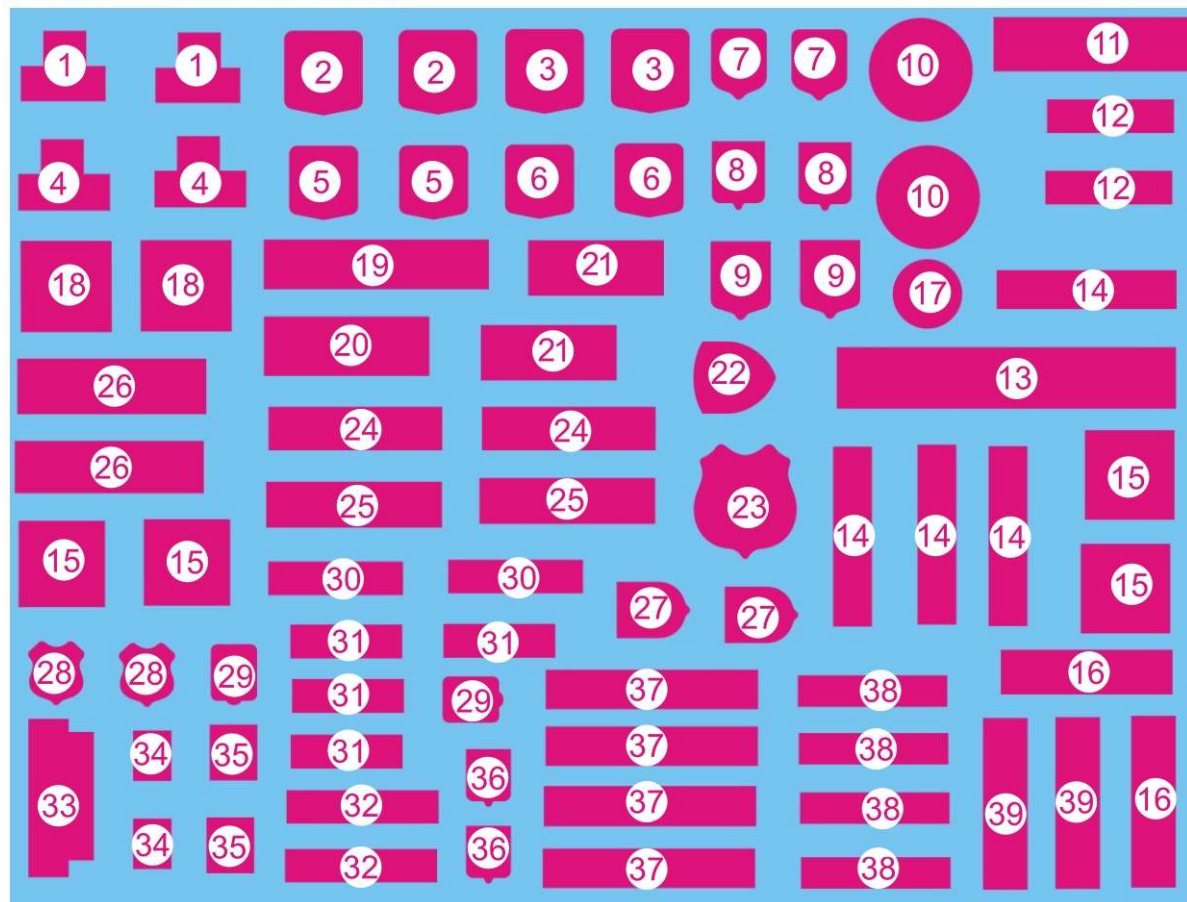
M 24 σε Ελληνική υπηρεσία M47 σε Ελληνική, Κυπριακή & Τουρκική υπηρεσία

LM35003

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Το σύμβολο αυτό υποδεικνύει ότι στη θέση αυτή εφαρμόζονται εναλλακτικά σήματα **Ή** ότι τα ίδια σήματα μπορούν να εφαρμοστούν σε περισσότερες από μια χρωματικές παραλλαγές.

Τις οδηγίες αυτές μπορείτε να τις κατεβάσετε και να τις εκτυπώσετε για προσωπική σας χρήση.
 Εκτύπωση χαλκομανιών: Fantasy Printshop
www.lmdecals.gr